

Тематика виступів охоплювала найрізноманітніші сфери літературознавства й мовознавства. Зокрема, йшлося про герменевтичні, барокові студії, репрезентовані в широкому проблемно-тематичному діапазоні – від біблійних розмислів Орігена Олександрійського до барокової проповіді й аналізу поетичних кодів К. Зиновієва, Л. Барановича (проф. *Ю. Ісіченко, О. Матушек*, доц. *Н. Левченко, М. Філон*, асп. *О. Руда*). Література XIX ст. розглядалася в таких аспектах: художнє осягнення біблійного канону, епістолярій як творча лабораторія митця, методика інтерпретацій літературного твору (доц. *О. Телехова*, асп. *В. Оніпко, С. Петренко*). Рецепція української модерної літератури здійснювалася переважно в бінарному просторі “аморальна/парадоксальна свобода” на прикладі творів А. Казки, А. Кримського, Я. Мамонтова, М. Хвильового (доц. *О. Боговін, І. Кремінська*, викл. *О. Калашник, О. Муслієнко*, здоб. *Г. Протасова, Ю. Янченко*). В об’ємному інтерпретаційному полі – від марксистського догматизму й академічної несвободи до “свободи канону” – розглядався в художній літературі, літературній критиці, періодиці радянської доби феномен соцреалістичного міфотворення (проф. *В. Кизилова*, доц. *Л. Головка, К. Коротич, І. Літвінова, М. Сподарець*, студ. *Н. Кузьменко, К. Сухіліна*). Художні експерименти шістдесятників, побачені крізь призму текстології, інтермедіальності, мемуаристики розглядалися в доповідях доц. *Т. Гажі, Н. Гноєвої, Г. Савчука*, музеєзнавця *О. Рибки*, асп. *Є. Таранухи*. Антиномія “свобода/свавілля”, свобода інтерпретації як (не)можливість, римейковість українського соцарту – ракурси бачення українського постмодерну в дзеркалі метамодерного світу (проф. *Т. Гребенюк*, доц. *О. Кравець, Г. Хоменко*, викл. *Ю. Гарюнова*, студ. *А. Блінна, М. Гладкова*, музеєзнавець *Т. Трофименко*). Література української діаспори була прочитана як художнє втілення “міфу України” у власне словесній творчості й засобами театрального мистецтва та кінематографії (доц. *Г. Шовкопляс*, маг. *Г. Бабак*, студ. *Х. Макарадзе*, метод. *О. Шапошникова*). Мовознавчі студії сучасного українського медіадискурсу, епістолярію В. Винниченка презентували доц. *Г. Губарева, Ю. Калашник*.

Завершив конференцію круглий стіл “Урочище Сандармох: розстріляне відродження (до 80-річчя сумних подій)”. Учасники конференції подивилися документальний фільм “Сандармох: до 60-річчя трагедії”, узяли участь в обговоренні проблеми “Тоталітаризм як стратегія національного нищення (1920 – 1980-ті роки)” (проф. *Ю. Безхутрий, В. Калашник*, доц. *І. Кремінська*, мистецтвознавець *Я. Партола*, літературознавець *О. Різниченко*, музеєзнавець *Т. Трофименко*).

Олена Матушек
м. Харків

Отримано 22 жовтня 2017 р.

КОНФЕРЕНЦІЯ ПАМ’ЯТІ МИХАЙЛА ГІРШМАНА

19-20 жовтня 2017 р. в Таврійському національному університеті ім. В. І. Вернадського (нині працює в м. Києві) відбулася всеукраїнська наукова конференція “Філологічні читання пам’яті Михайла Гіршмана” (1937 – 2015), присвячена 80-річному ювілею відомого українського літературознавця, професора кафедри теорії літератури Донецького національного університету, одного із засновників Донецької філологічної школи, семіолога, перу якого належать праці з питань літературного стилю, цілісності літературного твору,

ритму художньої прози. Організаторами заходу виступили кафедра слов'янської філології та журналістики ТНУ, відділ теорії літератури та компаративістики Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, філологічний факультет Донецького національного університету ім. В. Стуса (м. Вінниця).

На пленарному засіданні *Е. Свенцицька* (професор кафедри слов'янської філології та журналістики ТНУ ім. В. І. Вернадського (Київ), дочка вченого), виголосила доповідь "Теорія літературного твору М. М. Гіршмана: філософські й літературознавчі контексти". *С. Жигун* (доцент кафедри української літератури і компаративістики Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка), виступила з доповіддю "Роман у новелах: проблеми цілісності і структури". *Г. Александрова* (ст. наук. співробітник Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка), присвятила виступ поетичним діалогам Лесі Українки та Івана Стешенка. *Т. Пахарева* (професор кафедри російської й зарубіжної літератури Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова), виголосила доповідь "Про діалог автора і героя в одній строфі "Євгенія Онєгіна". *Н. Астрахан* (професор кафедри германської філології й літератури Житомирського державного університету ім. Івана Франка), висвітлила тему "Літературний твір як простір діалогу". *В. Просалова* (професор кафедри теорії й історії української і світової літератури Донецького національного університету ім. В. Стуса, м. Вінниця) проаналізувала кінематографічну версію роману М. Хвильового "Вальдшнепи".

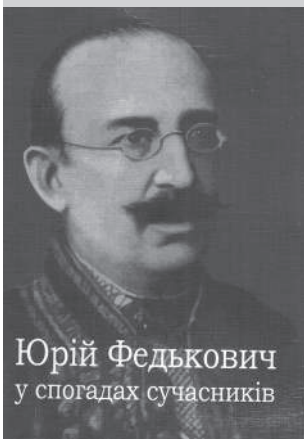
На засіданні секції "Цілісність літературного твору й проблеми його аналізу" було виголошено такі доповіді: "Що описує феноменологія естетичної діяльності в Бахтіна?" (*О. Юдін*, доцент кафедри російської й зарубіжної літератури факультету іноземної філології Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова), "Інтонанційний складник цілісності твору" (*В. Просцевічус*, докторант Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди), "Поетика паратексту в аспекті цілісності літературного твору" (*А. Тичініна*, асистент кафедри зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича), "Народноепічна основа віршованої драми 20–30-х рр. ХХ століття" (*В. Школа*, доцент кафедри української літератури та компаративістики Бердянського державного педагогічного університету), "Жанрова своєрідність поеми М. Гумільова "Відкриття Америки" (*К. Нікітська*, аспірант кафедри російської й зарубіжної літератури Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова), "Проблема сіміосфери в сучасній гуманітаристиці" (*А. Приймко*, учитель української мови й літератури Харківської гімназії №46 ім. М. В. Ломоносова).

Об'єднане засідання секцій "Діалог: теорія і практика, текст і контекст" і "Проблеми ритму і стилю у вірші і прозі" презентувало слухачам такі доповіді: "Діалог поетичних текстів як принцип дзеркала (на прикладі вибраних віршів Крістофера Марло і сера Волтера Релі): відтворення в українському поетичному перекладі" (*О. Смольницька*, ст. наук. співробітник відділу української філології Науково-дослідного інституту українознавства МОН України), "У кожному досконалому вірші все мусить бути інтенцією, і все – інстинктом": літературний романтизм Фрідріха Шлегеля та Бруно Шульца" (*В. Меньок*, доцент кафедри світової літератури та славістики Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка), "Художня рецепція біблійної історії у віршах-трагедіях ХVIII століття" (*Н. Урсані*, доцент кафедри теорії та історії української і світової літератури Донецького національного університету імені Василя Стуса), "Кінематографічний темпоритм у малій прозі Євгена Гуцала" (*О. Брайко*, наук. співробітник відділу теорії літератури та компаративістики Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України), "Поетика розлуки в Тютчева й Фета" (*І. Гажева*, доцент кафедри російської

філології Львівського національного університету імені Івана Франка), “Таємниця “алхімії зла” Максиміліана Волошина” (І. Левічев, докторант Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України), “Міфологізація і деміфологізація як стратегії осмислення фотографії в дискурсі художньої літератури” (Н. Загребельна, докторант кафедри російської й зарубіжної літератури Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова). В обговоренні доповідей жваву участь брали не лише науковці, а й студенти ТНУ. Під час конференції відбулася презентація книжки “Гармония – абсолютна, а дисгармония – относительна”. Памяти М. М. Гиршмана” (упорядник і автор передмови – Е. Свенцицька).

Олександр Брайко
м. Київ

Отримано 23 жовтня 2017 р.

**Юрій Федькович у спогадах сучасників / Упоряд.,
передм., примітки Лідії Ковалець. – Чернівці:
Чернівецький нац. ун-т, 2017. – 312 с.**

У книжці мемуарів про Ю. Федьковича наявний ефект присутності людини в історичному часі та просторі, який настроює на людські голоси й на людину, не оминаючи ні слабкостей, ні звияг. Тут зібрано сорок дев'ять текстів авторства тридцяти чотирьох осіб: зокрема, понад десять осіб виступають два рази, кілька – три, а Р. Заклинський – чотири рази, загалом же кількість тих, чиї спогади задокументовано, – шістдесят шість осіб.

Уперше в книзі опубліковано чотри документи. Це фрагмент листа І. Тимінського, два мемуари К. Богатириця та один – авторства А. Одинець. Лист М. Драгоманова до С. Смаль-Стоцького в цьому виданні поданий повністю, спогади Ю. Семанюка уточнено й доповнено за фотокопією автографа.

У збірнику вміщено тексти різних жанрів: це переважно нотатки, листи (вісім одиниць), подорожі разом з інтерв'ю (“За слідами Федьковича” Р. Заклинського), некролог (авторства О. Кониського), фольклорні оповіді (переповідають І. Клим, М. Савчин, М. Худик).

Друковані раніше матеріали наведені за публікаціями в періодичних виданнях. Подано документи здебільшого за хронологією життєво-творчого шляху Ю. Федьковича. Перед кожним із мемуарів є бібліографічні відомості, а імена, події, назви, значення слів прокоментовані в посторінкових примітках. Пунктуація в усіх випадках відповідає теперішнім нормам.

Завершують книжку іменний та географічний покажчики.

С. С.

Наші
презентації